

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu

Nacionalne informacije povezane s Uredbom (EU) br. 1259/2010

Opće informacije

Europska unija postavila je kao svoj cilj razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde donošenjem mjera povezanih s pravosudnom suradnjom u građanskim stvarima koje imaju prekogranične posljedice. Istovremeno je radi povećanja mobilnosti građana na unutarnjem tržištu potrebna veća fleksibilnost i pravna sigurnost.

Uredbom Vijeća (EU) br. 1259/2010 od 20. prosinca 2010. o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu (Uredba Rim III.) građanima se pružaju odgovarajući rezultati u pogledu pravne sigurnosti, predvidljivosti i fleksibilnosti, štiti se slabije partnere tijekom brakorazvodnih parnica te sprječava „biranje najpovoljnije jurisdikcije”. To ujedno pomaže u izbjegavanju složenih, dugotrajnih i bolnih postupaka.

Točnije, Uredbom (EU) br. 1259/2010 međunarodnim se parovima omogućava da se unaprijed dogovore o zakonodavstvu koje će se primjenjivati u slučaju njihovog razvoda ili zakonske rastave pod uvjetom da je zakonodavstvo o kojem se dogovorilo zakonodavstvo države članice EU-a s kojom su blisko povezani. Ako supružnici ne mogu postići dogovor, suci će primijeniti zajedničku formulu po kojoj će odlučiti čije će se nacionalno zakonodavstvo primjenjivati.

Ta se Uredba, s druge strane, ne primjenjuje na sljedeća pitanja: pravna sposobnost fizičkih osoba, postojanje, valjanost i priznavanje braka, poništenje braka, prezime supružnika, imovinske posljedice braka, roditeljska odgovornost, obveza uzdržavanja, upravljanje imovinom i nasljeđivanje. Ne utječe ni na primjenu Uredbe (EZ) br. 2201/2003 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću.

Riječ je o instrumentu provedbe pojačane suradnje među državama članicama sudionicama. Pojačana suradnja omogućuje skupini od najmanje devet država članica provedbu mjera u jednom od područja obuhvaćenih Ugovorima u okviru područja neisključive nadležnosti Unije. U skladu s člankom 331. UFEU-a države članice koje ne sudjeluju zadržavaju pravo uključivanja u uspostavljenu pojačanu suradnju koja je u tijeku.

Europski portal e-pravosuđe sadrži informacije o primjeni Uredbe.

Pojačana suradnja

Vijeće je 12. srpnja 2010. donijelo Odluku 2010/405/EU o odobrenju pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu između Belgije, Bugarske, Njemačke, Španjolske, Francuske, Italije, Latvije, Luksemburga, Mađarske, Malte, Austrije, Portugala, Rumunjske i Slovenije. Kao posljedica toga, navedenih 14 država članica sudionica donijelo je Uredbu Vijeća (EU) br. 1259/2010, koja se primjenjuje od 21. lipnja 2012.

Komisija je 21. studenoga 2012. donijela Odluku 2012/714/EU o potvrdi sudjelovanja Litve u pojačanoj suradnji u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu. Tom se Odlukom predviđa da se Uredba (EU) br. 1259/2010 primjenjuje na Litvu od 22. svibnja 2014.

Komisija je 27. siječnja 2014. donijela Odluku 2014/39/EU kojom se potvrđuje sudjelovanje Grčke u pojačanoj suradnji u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu. Tom se Odlukom predviđa da se Uredba (EU) br. 1259/2010 primjenjuje na Grčku od 29. srpnja 2014.

Komisija je 10. kolovoza 2016. donijela Odluku (EU) br. 2016/1366; kojom se potvrđuje sudjelovanje Estonije u pojačanoj suradnji u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu. Tom se Odlukom predviđa da se Uredba (EU) br. 1259/2010 primjenjuje na Estoniju od 11. veljače 2018.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Druge poveznice

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu.

Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

S obzirom na povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije, Komisija ažurira dio sadržaja na ovim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 21/10/2019

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Belgija

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

Belgijsko zakonodavstvo ne predviđa posebne formalne zahtjeve za sporazume o izboru primjenjivog prava u skladu s člankom 7. stavcima 2. – 4. Uredbe (EU) br. 1259/2010.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

U pogledu pravila o izboru primjenjivog prava, člankom 55. stavkom 2. trećim podstavkom Belgijskog Zakona o privatnom međunarodnom pravu (*Wetboek van internationaal privaatrecht/Code de droit international privé*) predviđa se da se taj izbor mora prijaviti na prvom ročištu (Zakon o privatnom međunarodnom pravu od 16. srpnja 2004., *Belgisch Staatsblad/Moniteur belge* od 27. srpnja 2004. koji je stupio na snagu 1. listopada 2004.).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 28/07/2017

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Estonija

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

U skladu s člankom 64.¹ stavcima 2. i 3. [Obiteljskog zakona](#) bračni drugovi se o pravu primjenjivom na razvod braka u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 1259/2010 mogu dogovoriti osobno uz javnobilježničku ovjeru ili ulazak u takav sudski postupak može biti zabilježeno umjesto javnobilježničke ovjere.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

U skladu s člankom 64.¹ stavcima 4. [Obiteljskog zakona](#) bračni drugovi mogu sklapati ili izmjenjivati sporazume u bilo kojem trenutku sve dok javni bilježnik ne prihvati prijedlog za razvod ili, ako je riječ o sudskom postupku, do zaključenja pripremnog postupka ili isteka roka za podnošenje prijedloga u pisanom postupku.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 20/04/2020

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Grčka

Slijedom izjave koju je Grčka dala o tom pitanju, Europska komisija u svojoj je Odluci od 27. siječnja 2014. (SL L 23, str. 41.) potvrdila sudjelovanje Grčke u pojačanoj suradnji u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu utvrđenoj Uredbom (EU) br.°1259/2010 (Uredba Rim III.).

Navedenom je Odlukom propisano da se Uredba (EU) br.°1259/2010 u Grčkoj primjenjuje od 29. srpnja 2015.

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

U grčkom pravu ne postoje posebne nacionalne odredbe u pogledu formalnih uvjeta koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava u skladu s člankom 7. stavcima 2. do 4. Uredbe (EU) br.°1259/2010.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

U grčkom pravu ne postoje posebne nacionalne odredbe kad je riječ o mogućnosti određivanja primjenjivog prava u skladu s člankom 5. stavkom 3. Uredbe (EU) br.°1259/2010.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 25/11/2019

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Španjolska

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

U španjolskom se zakonodavstvu predviđaju dodatni formalni uvjeti za sporazume o odabiru primjenjivog prava u skladu s člankom 7. stavcima od 2. do 4. Uredbe (EU) br. 1259/2010 kako slijedi: sporazum o odabiru primjenjivog prava mora se sklopiti u obliku izvršive javne isprave (pred javnim bilježnikom) ili u obliku *documento auténtico* (dokument na kojem su datum i potpis stranaka nedvojbeni, čak i ako nije ovjeren kod javnog bilježnika).

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

Prema španjolskom zakonodavstvu bračni drugovi ne mogu utvrditi primjenjivo pravo pred sudom tijekom postupka.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 08/06/2020

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Francuska

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

Uredbom se utvrđuju sljedeća tri formalna uvjeta valjanosti sporazuma o odabiru prava: dokument trebaju sastaviti, datirati i potpisati obje stranke.

Usto se državama članicama ostavlja mogućnost određivanja dodatnih formalnih uvjeta i načina njihove provedbe, ovisno o okolnostima u kojima se nalaze bračni drugovi.

Francuskim pravom nisu propisani formalni uvjeti potrebni za valjanost sporazuma o odabiru prava u pogledu razvoda braka i zakonske rastave. Francuska zato nije dostavila podatke iz članka 17. stavka 1. točke (a).

Stoga bračni drugovi mogu, ako to žele, zatražiti savjet stručne osobe po vlastitom izboru.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

Sporazum kojim bračni drugovi određuju pravo primjenjivo na njihov razvod braka ili njihovu zakonsku rastavu u bilo kojem se trenutku može sklopiti ili izmijeniti, ali najkasnije u trenutku pokretanja sudskog postupka.

Međutim, ako je tako predviđeno pravom ili ako je tako propisao sud pred kojim se vodi postupak, bračni drugovi mogu odrediti pravo koje se primjenjuje i na sudu tijekom postupka (članak 5. stavci 2. i 3.).

U francuskom pravu ta mogućnost nije izričito predviđena. Time se objašnjava zašto Francuska nije dostavila podatke iz članka 17. stavka 1. točke (b).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 14/01/2020

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Latvija

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

U latvijskom pravu nisu određeni dodatni formalni uvjeti primjenjivi na sporazume o odabiru prava osim onih navedenih u članku 7. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1259/2010.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

U skladu s latvijskim pravom, pravo koje se primjenjuje na sudu tijekom postupka ne može se odrediti.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama.

Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 13/05/2020

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Luksemburg

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

U Luksemburgu trenutačno ne postoje nikakvi dodatni formalni uvjeti.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

Luksemburg ne predviđa mogućnost određivanja prava koje se primjenjuje na sudu tijekom postupka.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 24/04/2020

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Mađarska

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

Na sporazume o odabiru primjenjivog prava primjenjuju se samo formalni uvjeti iz članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1259/2010.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

Bračni drugovi mogu odabrati primjenjivo pravo najkasnije u fazi pripreme postupka, u roku koji odredi sud.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 04/01/2019

Zakon primjenjiv na razvod i zakonsku rastavu - Portugal

[Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava](#)

[Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka](#)

Članak 7. stavci 2. do 4. – formalni uvjeti koji se primjenjuju na sporazume o odabiru primjenjivog prava

Ništa za priopćiti.

Članak 5. stavak 3. — mogućnost određivanja primjenjivog prava tijekom postupka

Ništa za priopćiti.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu. Zbog povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije države članice trenutačno ažuriraju dio nacionalnih sadržaja na ovim internetskim stranicama. Ako još uvijek ima sadržaja koji ne odražava povlačenje Ujedinjene Kraljevine, to je nenamjerno te će biti izmijenjeno.

Posljednji put ažurirano: 17/02/2020